

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра фізичної географії та картографії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
А. В. Пантелеймонов
2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
освітня програма
спеціалізація
вид дисципліни
факультет

другий (магістерський)

10. Природничі науки

106 Географія

Географія рекреації та туризму

за вибором

геології, географії, рекреації і туризму

2019 / 2020 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму

“_28_” серпня 2019 року, протокол №_11_

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Байназаров Анатолій Михайлович, к. геогр. н., доцент, доцент кафедри фізичної географії та картографії

Програму схвалено на засіданні кафедри фізичної географії та картографії

Протокол від “_27_” серпня 2019 року №_1_

Завідувач кафедри фізичної географії та картографії

_____ (підпис) (Прасул Ю. І.)
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму

Протокол від “_28_” серпня 2019 року №_1_

Голова методичної комісії
факультету геології, географії, рекреації і туризму

_____ (підпис) Жемеров О.О.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Рекреаційно-туристське природокористування” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки освітньо-професійного рівня **магістр** спеціальності **106 Географія** освітньої програми **Географія рекреації та туризму**

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: первинне опанування студентами оцінки можливостей використання природних ресурсів для потреб рекреаційної та туристської діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- дати уявлення про природокористування, раціональне природокористування;
- сформувати систему уявлень щодо можливостей використання природних ресурсів і умов в рекреаційній діяльності;
- опанувати методи оцінки природних ресурсів.

1.3. Кількість кредитів: 4

1.4. Загальна кількість годин: 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	
Семестр	
1-й	
Лекції	
22 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
11 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
87 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати: поняття природних ресурсів, рекреаційних ресурсів, види природокористування, методи оцінок природних рекреаційних ресурсів;

вміти: давати оцінку природним рекреаційним ресурсам для різних видів рекреаційної діяльності, оцінювати ризики та наслідки здійснення рекреаційної діяльності, можливості використання природних ресурсів для потреб рекреаційної та туристичної діяльності;

отримати професійні навички оцінки природних ресурсів

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Природні рекреаційні ресурси

Тема 1. Поняття природокористування. Типи природокористування. Оцінка природних ресурсів і умов.

Тема 2. Рекреаційне і туристичне природокористування. Функціональна модель і основні типи туристичного природокористування. Рекреаційне середовище, як форма функції відпочинку населення.

Тема 3. Природні рекреаційні ресурси та методи їх оцінки. Туристично-рекреаційна оцінка рельєфу, кліматичних умов, гідрографічних об'єктів. Рекреаційне лісокористування. Туристично-рекреаційна оцінка гідрогеологічних об'єктів, рослинних угруповань та об'єктів природно-заповідного фонду.

Тема 4. Рекреаційне природокористування та охорона природи. Взаємодія туризму та навколишнього середовища. Рекреаційні навантаження на природні комплекси та методика їх визначення.

Розділ 2. Об'єкти природно-заповідного фонду як об'єкти рекреації

Тема 5. Об'єкти ПЗФ: класифікація та рекреаційне використання. Об'єкти ПЗФ як найважливіша складова природних рекреаційних ресурсів. Екологічний туризм.

Проблеми рекреаційного використання території природоохоронних об'єктів

Тема 6. Туристичні діяльність на території об'єктів ПЗФ. Організація рекреаційної діяльності на територіях національних природних парків, регіональних ландшафтних парків та біосферних заповідників.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12	13	
Розділ 1. Природні рекреаційні ресурси												
Тема 1. Поняття природокористування	4	2	-			2	4	1				3
Тема 2. Рекреаційне і туристичне природокористування	20	2	2			16	20	2	2			16
Тема 3. Рекреаційні ресурси та методи їх оцінки	54	8	4			42	54	2	2			50
Тема 4. РП та охорона природи	14	2	2			10	14	1				13
Разом за розділом 1	92	14	8			70	92	6	4			82
Розділ 2. Об'єкти природно-заповідного фонду як об'єкти рекреації												

Тема 5. Об'єкти ПЗФ: класифікація та рекреаційне використання	14	4	2			8	14	1				13
Тема 6. Туристичні діяльність на території об'єктів ПЗФ	14	4	1			9	14	1				13
Разом за розділом 2	28	8	3			17	28	2				26
Усього годин	120	22	11			87	120	8	4			108

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Фізико-географічна характеристика району дослідження	1	2
2	Туристично-рекреаційна оцінка рельєфу та клімату адміністративного району	2	
3	Туристично-рекреаційна оцінка гідрографічних та бальнеологічних об'єктів адміністративного району	2	
4	Туристично-рекреаційна оцінка лісових ресурсів адміністративного району	2	
5	Туристично-рекреаційна оцінка природоохоронних об'єктів адміністративного району	2	
6	Туристично-рекреаційна оцінка природних ресурсів і умов адміністративного району для потреб різних видів рекреаційної діяльності	2	2
Разом		11	4

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття природокористування	2	3
2	Рекреаційне і туристичне природокористування	16	16
3	Рекреаційні ресурси та методи їх оцінки	42	50
4	РП та охорона природи	10	13
5	Об'єкти ПЗФ	8	13
6	Туристичні діяльність на території об'єктів ПЗФ	9	13
Разом		87	108

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено

7. Методи контролю

Поточний контроль – за письмовими тестами.

Підсумковий контроль – письмовий тест

Критерії оцінювання практичних робіт

Назва роботи	Оцінювання					
	Усього балів	Оцінка (в балах)	Відвідування занять	Точність розрахунків	Аналіз	Захист
Розділ 1. Природні рекреаційні ресурси						
Фізико-географічна характеристика району дослідження	5	5	0,25	без помилок 2	без помилок 2	0,75
		4	0,25	незначні помилки 1,5	незначні помилки 1,5	0,75
		3	0,25	значні помилки 1	значні помилки 1	0,75
Туристично-рекреаційна оцінка рельєфу та клімату адміністративного району	15	15	0,75	без помилок 6	без помилок 6	2,25
		12	0,75	незначні помилки 4,5	незначні помилки 4,5	2,25
		9	0,75	значні помилки 3	значні помилки 3	2,25
Туристично-рекреаційна оцінка гідрографічних та бальнеологічних об'єктів адміністративного району	10	10	0,5	без помилок 4	без помилок 4	1,5
		8	0,5	незначні помилки 3	незначні помилки 3	1,5
		6	0,5	значні помилки 2	значні помилки 2	1,5
Туристично-рекреаційна оцінка лісових ресурсів адміністративного району	5	5	0,25	без помилок 2	без помилок 2	0,75
		4	0,25	незначні помилки 1,5	незначні помилки 1,5	0,75
		3	0,25	значні помилки 1	значні помилки 1	0,75
Усього за розділом 1	35					
Розділ 2. Об'єкти природно-заповідного фонду як об'єкти рекреації						
Туристично-рекреаційна оцінка природоохоронних об'єктів адміністративного району	10	10	0,5	без помилок 4	без помилок 4	1,5
		8	0,5	незначні помилки 3	незначні помилки 3	1,5
		6	0,5	значні помилки 2	значні помилки 2	1,5
Туристично-рекреаційна оцінка природних ресурсів і умов адміністративного району для потреб різних видів рекреаційної діяльності	15	15	0,75	без помилок 6	без помилок 6	2,25
		12	0,75	незначні помилки 4,5	незначні помилки 4,5	2,25
		9	0,75	значні помилки 3	значні помилки 3	2,25
Усього за розділом 2	25					
Разом за практичні роботи	60					

До підсумкового семестрового контролю (екзамену) допускаються студенти, які виконали всі практичні роботи, передбачені навчальною програмою.

**Критерії оцінювання під час підсумкового семестрового контролю
– 40 балів**

Якість відкритої відповіді на кожне з 4-х запитань	Бали
Відповідь відсутня або дана не за темою питання	4 та менше
У відповіді наведено загальну інформацію, часткові конкретні дані, які не показують системне володіння матеріалом, магістрант орієнтується у завданні частково (фрагментарно)	5-6
У відповіді наведено переважно конкретні дані з загальними прикладами і частковими коментарями, магістрант орієнтується у завданні впевнено, має переважно добре сформовану компетентність	7-8
У відповіді наведено вичерпні дані з загальними і частковими прикладами і коментарями стосовно вирішення практичних задач, магістрант орієнтується у завданні вільно, здатен приймати вірні рішення і має повністю сформовану компетентність	9-10

8. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю в формі заліку без виконання залікової роботи

Поточний контроль та самостійна робота						Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Сума
Розділ 1				Розділ 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	КР 1	100
5	15	10	5	10	15	40	

T1, T2 ... T9 – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Базова література

1. Явкін В.Г. Проблеми географії та менеджменту туризму. Явкін В.Г., Руденко В.П., Король О.Д. та ін. – Чернівці: Рута, 2006. – 260с.
2. Боголюбова С. А. Эколого-экономическая оценка рекреационных ресурсов : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / С. А. Боголюбова. — М. : Издательский центр "Академия", 2009. — 256 с.
3. Затиная Н.С. Экономическая оценка природных ресурсов (методологические подходы и концепции) // Вавиловские чтения 2006. -Саратов; Саратовский аграрный университет им. Н.И. Вавилова, 2006. – С. 128 – 133.
4. Исмаев Д.К. Основная деятельность туристской турфирмы (на примере российского турбизнеса). М.: ООО "Книгодел": МАТГР, 2005. 158 с.
5. Кусков А.С., Одинцова Т.Н., Голубева В.Л. Рекреационная география. М: Изд-во "Флинта" , 2005. – 493 с.
6. Мироненко Н.С., Твердохлебов И.Т. Рекреационная география. – М.: МГУ, 1981. - 208
7. Пирожник И.И. Основы географии туризма и экскурсионного обслуживания. – Минск: Издательство "Университетское", 1985.

Допоміжна література

8. Рекреационные ресурсы [Электронный ресурс]: Рекреационные ресурсы. Режим доступа: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/676763>. Загл. с экрана.
9. Технологическая оценка [Электронный ресурс]: оценка культурно-исторических рекреационных ресурсов. Режим доступа: <http://worldwidetour.ru>. Загл. с экрана.
10. Курорты и рекреационные ресурсы [Электронный ресурс]: Оценка природно-ресурсной базы рекреации. Режим доступа: <http://4tyr.com>. Загл. с экрана.
11. Харламова, Н.Ф. Рекреационная география: учебное пособие / Н.Ф. Харламова. – Барнаул: изд-во Алт. Ун-та, 2010. – Ч. I. – 116 с.